

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ

Осадча Д. А.¹, Ольвінська Ю. О.²

1 – студентка, факультет економіки та управління підприємництвом,

2 – канд. екон. наук, доцент, кафедра статистики

Одеський національний економічний університет, м. Одеса

АНОТАЦІЇ

Осадча Д. А., Ольвінська Ю. О. Сучасні тенденції трудової міграції в Україні. У статті розглянуто сучасні тенденції трудової міграції в Україні. Наведено основні причини міграції. Проаналізовано динаміку кількості трудових мігрантів та зазначено список найпопулярніших країн для міграції.

Ключові слова: трудова міграція, міграційні процеси, ринок праці, соціальна статистика

Osadcha D. A., Olvinskaya J. O. Current trends in labor migration in Ukraine. The article considers current trends in labor migration in Ukraine. The main reasons for migration are given. The dynamics of the number of labor migrants is analyzed and the list of the most popular countries for migration is indicated.

Keywords: labor migration, migration processes, labor market, social statistics

ПОСИЛАННЯ НА РЕСУРС

Осадча, Д. А. Сучасні тенденції трудової міграції в Україні [Текст] / Д. А. Осадча, Ю. О. Ольвінська // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 8. Частина I – Одеса, ОНЕУ. – 2022. – С. 5 – 8.

З кожним роком кількість емігрантів в Україні стає дедалі більше. Причиною цього є пошук кращих умов життя та висока заробітна плата.

Трудовий мігрант у розумінні конвенції ООН — особа, яка займатиметься, займається або займалася оплачуваною діяльністю в державі, громадянином якої він чи вона не є.

За даними Прикордонної служби України у 2019 році налічувалося 3,2 млн. трудових мігрантів. В окремі періоди, під час сезонних робіт, було зафіксовано від 7 до 9 млн. мігрантів. У той же час на постійне проживання за кордон виїхало 11 тис. 311 осіб, а повернулося – 1 тис. 996.

У 2020 році, за даними голови Національного банку України, було близько 3 млн. трудових мігрантів. Протягом року до країни повернулися 400-500 тисяч людей, але переважно через пандемію коронавірусу, під час якої країни Євросоюзу закривалися на локдаун, люди втрачали роботу та змушені були повертатися до дому. На ПМП за кордон минулого року виїхало 3 тис. 259 українців. Також із-за пандемії ця цифра знизилася. У

2021 році, за даними Інституту демографії та соціальних досліджень, кількість трудових мігрантів становить 2,5-3 млн.

За даними 2019 року найбажанішими країнами для еміграції були Німеччина та Польща (рис 1)

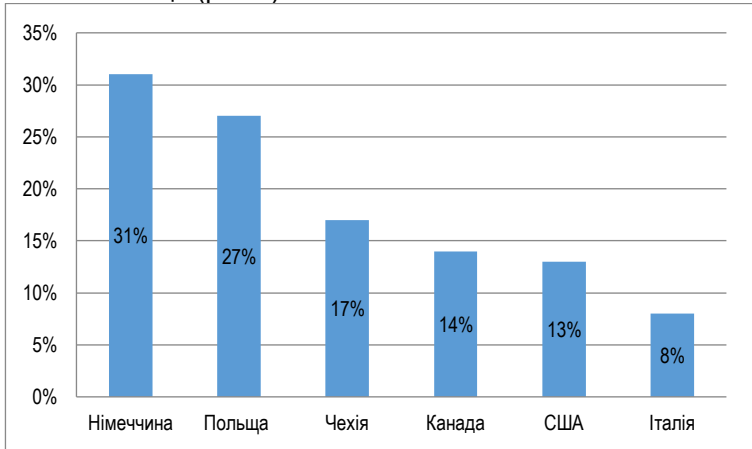

Рис. 1. Країни з найбільшою питомою вагою українських емігрантів у 2019 році

За даними соціологічних опитувань у 2019 році 35% опитаних українців замислювалися про трудову міграцію, а 63% – ні. Ще 2% громадянам було важко відповісти.

Якщо проаналізувати вік опитаних респондентів, то найбільша питома вага тих, хто замислюється про міграцію складають українці у віці від 18 до 39 років, тобто саме економічне активне населення (рис. 2).

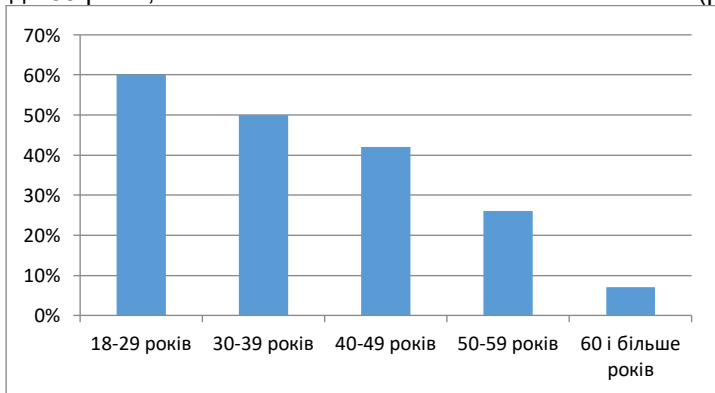

Рис. 2. Розподіл респондентів за віком

Відповідаючи на запитання щодо мотивів еміграції, 50% громадян зізналися, що замислювалися про виїзд із країни для задоволення

мінімальних потреб їхніх сімей, 27% опитаних – для самореалізації та пошуків нових можливостей, а 17% – бо не бачать жодного майбутнього в Україні.

Згідно з соціологічним опитуванням, українські трудові мігранти планують у 2021 році активніше інтегруватися в Польщі, а також зростає і частка безповоротної міграції. Дослідження показує, як і минулого року, стабільну тенденцію виїзду з України молодого, працездатного населення – віком до 39 років. За рік спостерігається помірна тенденція до збільшення частки жінок у гендерній структурі трудової міграції (порівняно з 2020 роком – збільшення на 3%). У більшості респондентів або вища (28,4%), або професійно-технічна або середня спеціальна освіта (47,8%). Основні три переваги роботи в Польщі для українців були і залишаються економічними

Рис. 3. Переваги роботи у Польщі для українців

Причини, які перераховують респонденти серед основних, які спонукають їх їхати з України, - також економічні. Головні з них:

- безробіття (70,9%),
- погана економічна ситуація (49%),
- відсутність перспектив (23,2%),
- політична нестабільність (22,8%),
- корупція (14%).

Найменше українців стали турбувати війна на Донбасі (7,2%), втрата бізнесу (4,1), злочинність (1,2%) або погана система медицини (3,1%).

Дозвіл на тимчасове перебування мають намір отримати або це вже зробили – 59,7% опитаних (у 2020 році – 53%). Дозвіл на постійне перебування мають намір отримати ще більше – 66,5% (у 2020 році – 60%).

Тільки за дев'ять місяців 2021 року заробітчани відправили \$10 млрд, а за останні 12 місяців – \$13,7 млрд, за даними Нацбанку. Минулого року через пандемію трудова міграція сповільнилася, а цього року за рахунок

вакцинації та відкриття кордонів – знову пішла вгору, пише керівництво Національного банку в інфляційному звіті за жовтень. В чому причина? Україна не витримує конкуренції із зарплат, пише Нацбанк. Мінімальна зарплата в Україні – близько 200 євро, а в Чехії – 597 євро, Польщі – 619 євро, Німеччині – 1585 євро.

Висновки: так можна зробити висновок, що з кожним роком трудова міграція в Україні збільшувалася, деяке скорочення спостерігалось тільки на момент активної фази початку пандемії у світі.

ЛІТЕРАТУРА

1. <https://ru.slovoidilo.ua/2021/03/18/infografika/obshhestvo/trudovaya-migraciya-skolko-ukraincev-rabotali-granicej-2019-2021-godax>
2. <https://gordonua.com/news/society/ukraincy-nazvali-samye-zhelaemye-strany-dlya-migracii-opros-1478568.html>
3. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Статистичне дослідження соціально-економічних і демографічних процесів: Монографія // За заг. ред. к.е.н., доцента Ю.О. Ольвінської. – Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2021. – 207 с.
5. Підгорний А. З. Статистичні методи в управлінні розвитком регіону: монографія. Одеса: ФОП Гуляєва В. М., 2016. 218 с.
6. Підгорний А. З. Соціально-демографічна статистика: підручник / А. З. Підгорний, О. В. Самоєнкова, Ю. О. Ольвінська, К. В. Вітковська / за ред. А. З. Підгорного. – Одеса : ФОП Гуляєва В.М., 2017. – 450 с.
7. Самоєнкова О. В. Економічна статистика : Навч. посібник // О. В. Самоєнкова, Ю. О. Ольвінська. – Одеса: ФОП Гуляєва В. М., 2020. – 276 с.